

Un gran mestre de la novel·la

CARLES DICKENS

En l'avinentsa del centenari de la publicació de la seva memorable obra "Papeles póstumos del Club Pickwick".

I
Anglaterra, després de França, és, indubtablement, la nació més pròdiga en gèneris literaris. N'ha donat de la talla d'un Shakespeare, W. Scott, Byron, Tackeray, Dickens, O. Wilde, Chesterton, Galsworthy, Kipling, B. Shaw i J. W. Wells. En la poètica, el primer lloc correspon a Shakespeare; en el gènere novel·lístic, a Dickens.

II
La personalitat de Carles Dickens és verament prodigiosa. Estudiant-la amb deteniment, arriba hom a sentir envers d'ell una admiració profunda.

Hem de creure que Dickens fou un d'aquests éssers privilegiats de voluntat incommensurable. La lluita que va sostenir amb el destí, fou de les més cruentes. Tingué una vida faceciosa i turbulenta, en el transcurs de la qual va conèixer moments molt angoixosos — majorment en la seva infantesa, contristada per la misèria i un sens fi de dissorts familiars — i d'altres pletòrics de joia. Però un do inapreciable li féu vèncer dificultats i gaudir amb vera fruïció, per altra banda, la part bona de la seva vida: aquell gran temperament que posseïa, tan humà, tan amorívol...

L'afició literària fou innata en el creador de *Pickwick*. Aquesta circumstància motivà l'abandonament successiu dels empleus de dependent de comerç i passant de procurador. I entrà al periodisme, en el que va forjar-se la seva expressió literària tan admirada.

L'èxit obtingut amb la seva primera producció «A dinner at Poplar», es veié augmentat extraordinàriament amb la

Carles Dickens

(Dibuix de S. Rovira)

publicació de «Papeles póstumos del Club Pickwick», obra de la qual es diu que en un any, solament, se n'arribaren a vendre quaranta mil exemplars, xifra llavors fabulosa. Dickens, quan això s'esdevingué, comptava vint-i-quatre anys. Des d'aquell moment, la glòria fou el seu valuós patrimoni.

III

Dickens va adquirir el ple raciocini en el moment precís en què Anglaterra sa-

borejava tranquil·lament el triomf obtingut damunt els exèrcits napoleònics. A Europa regnava aleshores la pau. Forçosament l'autor o artista que es presentés davant del país, per a triomfar tenia d'ésser digestònic, no inquietar, no desvetllar emocions fortes, acariciar suauement, infondre sols sensacions sentimentals... (*) I l'obra de Dickens — o, millor, la major part d'aquesta — no s'aparta d'això. «Una literatura de vora del foc;

gries: una amalgama de facetes distintes que reflecten amb propietat el que fou la seva vida.

A Dickens, malgrat la infantesa ingrata que sofrí, no el va cegar mai l'odi per la societat en què va desenvolupar-se. Com anglès, no s'atreví a tocar els fonaments de la moral. En els seus llibres no esclaten mai aqueixes profundes commocions, aqueixes tempestes que fan xiscar el cor d'angoixa. En ells es limita Dickens, això sí, «a corregir i rectificar, llimar i suavitzar les injustícies socials allí on li semblaven més agudes i doloroses, però sense arrencar de cop i volta les arrels del mal ni descendir a les causes últimes» (*).

En les seves freqüents incursions com a conferenciant i actor — perquè Dickens, a més, cultivà el teatre amb tanta devoció com la literatura — va poder copsar en la realitat més crua una variadíssima galeria de tipus, que desfilaren després, de manera magistral, en els seus «*Oliverio Twist*», «*Nicolás Nickleby*», «*David Copperfield*», «*La petxeta Dorrit*» i «*Canción de Navidad*», per esmentar tan sols les obres de més renom. Va saber reflectir tan bé les classes mitjana i humil angleses, que les seves descripcions i personatges són part integrant de la «petita història» del país on va néixer.

Llegint els seus llibres, hom sent una íntima satisfacció, un conhort indefugible, un encís, que serveix de sedant contra l'aclaparament de la cursa invariable dels anys, contra el corrent vertiginós del predomini de la voluntat damunt el sentiment. Si no en tingués d'altra, aquesta és la valuosa virtut que posseeix la producció de Carles Dickens.

JOAN J. VERGÉS

(*) Stefan Zweig: «Tres maestros», pàg. 61.

(*) «Tres maestros», pàg. 65.

Un gran músic vilanoví del segle XVIII

Antoni Ràfols i Fernández

(17-IV-1757 - 6-VII-1830)

Ha estat motiu de sorpresa per a nosaltres la casual descoberta d'aquest compatriota il·lustre.

Fill de Joan i Madrona, naturals de Vilanova; batejat a la baptismal de Sant Antoni amb els noms de Bernat, Pau i Antoni, essent aquest últim el que emprà sempre per a signar les seves obres i activitats.

Ací féu la primera ensenyança fins a l'edat de deu anys, o sigui el 1767, en què entrà a l'Escolania del Monestir de Montserrat, on restà fins el 1772, cinc anys aprofitats que li bastaren per a iniciar-se en la música i carrera eclesiàstica.

Jove estudiós i amant dels avenços del seu art, prompte es destacà dels demés escolans per la seva intel·ligència i afició a la música, distingint-se com a violinista, organista notable, tocador d'arpa, compositor i crític musicògraf, essent un dels mestres que més han honorat l'escola musical montserratina, tan pròdiga en donar bons artistes músics.

Fou nomenat violinista primer a la capella de música de la Catedral de Tarragona, càrrec obtingut en renyides oposicions.

La seva anomenada artística s'expandí aviat i se'l considerà i ponderà entre els millors violinistes d'Espanya.

Publicà l'opuscle «Tratado de la Sinfonía», aon, segons una notícia bibliogràfica de la «Gaceta oficial de Madrid» del dia 7 de maig del 1802, pàgina 432, s'hi corrobora el talent i laboriositat que es reconeixia, al nostre compatriota, en quant a l'art musical. Diu així:

«TRATADO DE LA SINFONIA», en que se explica su verdadera noción, algunas reglas para su rectitud, y los vicios que padecen las llamadas sinfonías del día, todo en desagravio de la facultad música. Añádese una disertación crítica en la que se rebate el abuso de terminar universalmente los tonos menores en tercera mayor. Obra en 4.º por don Antonio Ráfols, presbítero beneficiado, violín primero de la santa iglesia de Tarragona. Madrid, librería de Dávila. Bar-

celona, en la de Piferrer, y en Tarragona, tienda de Juan Antonio Bertrán.»

D'aquest opuscle, esdevingut curiós, solament se'n saben, l'any 1909, dos exemplars: un, en poder particular a Madrid; i l'altre, existent a la Biblioteca Nacional. Obra interessantíssima, de la qual el crític musicògraf Baltasar Saldoni, autor del «Diccionario de efemérides de Músicos Españoles», escriví el següent comentari:

«El señor Ráfols, con su publicación, hizo un gran bien a los profesores y afi-

cionados músicos, puesto que da en él cuantas noticias son de desear al tratar de la SINFONIA y su significado, y prueba, además, que fué uno de los músicos más notables e ilustres de su época.»

Un altre biògraf, Soriano Fuertes, fa també grans elogis del saber musical de Ràfols amb ocasió d'haver-se publicat la seva obra i celebra d'haver donat, en el mateix llibre, el coneixement i estudi crític del seu contemporani i gran mestre montserratí, Fra Josep Martí, el sufragi del qual — diu — val per deu mil.

El compositor tortosí n'Antoni Oller posseïa del nostre músic una peça a cànon de la seva composició a compàs de quatre per cinc (1), del qual creu que no

(1) L'autor segurament escriuria 5 x 4, compost per dos compassos de distint moviment (binari i ternari), refundits en un, denominat també compàs d'almalgama.

es tenia coneixement, quan l'escrigué, de que ningú abans que ell s'havia atrevit emprar per a tal gènere de música.

Això significa, si més no, l'esperit innovador d'en Ràfols, ja que de la seva erudició se n'ha dit prou pels seus biògrafs i comentaristes. Es, per tant, innegable que estem enfront d'un fort temperament musical viu i de gust varonilment delicat, il·lustrat amb l'íntim coneixement dels ressorts que posen en moviment l'espiritualitat de l'home i que posà, per damunt de tot, el seu esperit perfeccionat de zel de religió que li féu discurrir la modalitat més pròpia per a lloar a Déu en les músiques del temple, elevant les lletres pel cant, adquirint així una nova força, capaç de conquerir l'atenció i els afectes de l'auditori devot, complint amb el dictat de Sant Agustí en recomanar que les composicions devien conformar-se amb la lletra, doncs Ràfols es plany en el seu llibre de l'obra irreverent que es feia ja llavors als temples, de tocar i cantar música impròpia del lloc sant on s'executava, declarant-se partidari de la modalitat gregoriana i de l'apologia de Kirker respecte les antigues obres de cant pla, que considerava obra més celestial que de l'enteniment humà.

Moltes altres notes tenim recollides de les nostres recerques, que, per ésser de caràcter tècnic i que sols podrien interessar als iniciats al coneixement de la música, omitim fer-les públiques avui en bé de la brevetat i de l'espai disponible.

Estimem aquesta notícia, que devem a la generosa suggerència del fervent vilanoví i amic de «PRISMA» Josep Escofet i Llorens, per quant haurem contribuït a reivindicar un nom que, amb els de Fra Josep Güell i Estanislau Torrents i algun altre que espera sortir de l'injust ostracisme en què se'l reté, escapats de l'ull investigador dels historiadors i cronistes de la vila, augmentaran la galeria pairal de personalitats il·lustres, quan apareixi l'abnegat capaç de refer la història vilatana fins el dia.

R. FERRER I PARERA

*Feu vilanovisme
propagant l'obra de*

PRISMA

El pintor Degas i les lletres

Degas, en la seva visió de la vida moderna parisina, emprà alguna vegada la ploma del literat en lloc del pinzell. Heus ací dos exemples:

CAVALL DE CURSES

Va sentint-se apropar a una marxa trencada l'esbufec fort i sa. De bon matí, vingut sota la ferma brida, pel seu «lad» mantingut, el bon poltre galopa esberlant la rosada. Com el dia quan s'alça, a l'Orient poant, la força de la sang dona al nou corredor, ben precoç i ben dur per al treball millor, l'aspecte que a la raça creuada està manant. Indolent i reclòs, amb la passa cansada, torna cap a l'estable on hi ha la civada. S'hi abriava. Tot seguit se l'emporta el genet. I a còpia de pujar fins ésser a la cleda damunt l'herba s'amorra pel cansament constret, tot ell un nervi nu, dins sa roba de seda.

BALLARINA DE L'OPERA

Brinqueja, espatotxí, damunt el prat de fusta; no estimis més que això, ballarina, en la vida: el teu braç lleu posat en la ratlla seguida, balanceig i equilibri, el pes, la volta justa. Acosteu-vos, Taglioni, de l'Arcàdia princesa; Nimfes, gràcies, veniu dels cimals d'algun dia a ennoblir i formar, somrient a ma tria, aquest ésser humil, de la mirada encesa. Si de Montmartre rep la sang, la gràcia fina, el nas de Roxelana i els seus ulls de la Xina, primmirant-hi, Ariel, deslliura del xivarri son pas lleuger de dia, són pas lleuger de nit; que el seu treball em doni plaer mai no sentit i guarda al palau d'or la raza del seu barri.

J.-F. R., trad.

(Escrit expressament per a «PRISMA»)

Pinzellades locals

El celler de La Geltrú

Es un diumenge calorós. La vidriera del celler que dona al carrer d'Aragaders està ajustada, cosa que no acostuma, perquè, en aquest temps, ho és refrescar continuament l'interior d'un lloc semblant, on en general s'hi aplega durant curta o llarga estona, homes sempre benèvols i disposats, quan algú ho insinua, de traguejar vi, anissat, gasosa, mistela, anís, moscatell o diversos d'ells barrejats, donant al «cock-tail»

que en surt, una exquisida sentor. Com dèiem, doncs, tot just la vidriera és empesa i comença a obrir-se, abans que nosaltres pòdem badar boca per tal de donar el «Déu vós guard» o el «Bon dia», ella, desitjosa sempre de prendre's la delantera en cortesia, ja saluda amb el grinyolet de consuetud.

Un cop dintre, encara enlluernats pels raigs de l'astre rei, només distingim al bell mig del conegut celler, as-

seguts amb sengles bancs, una munió de gent explicant, a voltes fins amb aires acolorats, xistos i succesos cèlebres de les terres *murcianes*. Si algun jorn, per pura casualitat, hi feu cap, us en convencereu. Després d'uns breus instants, la vista ja s'ha acomodat a la difusa llum regnant, permetent-nos descobrir les seves excel·lències. De l'alt sostre pengen diversos fanals que volen ésser artístics, i semblant a les golfes d'una masia antiga, té les bigues de fusta i les teules blanquinoses, quasi tapades per una lleugera capa de sutge, donant-l'hi l'aspecte, i en realitat ho és, de vuit-centista. La cinquantena de botes ben arreglerades a banda i banda de les parets mestres, són d'aquelles grosses, d'aquelles que hi ha líquid per fer anar de tort a centenars de persones!

A l'esquerra d'on hem entrat, al costat mateix de la primera botassa, no hi

manca una cisterna que, segons se'ns diu, hom en treu una infinitat de cants d'aigua fresca i que a l'istiu esdevé un ver plaer per als assedegats. D'amunt d'aquesta, les rajoles clavades a la paret tenen pintades Sant Miquel aixafant el cos de l'àngel maleït. A la dreta, formant angle amb les demés, mitja dotzena de petites botes són la causa de la nostra més pregona atenció, car aquestes contenen quelcom millor: les begudes fortes i delicioses; i enfront mateix, la menuda nevera plena de dolç botellam gelat. La cosa principal i característica del celler són les famoses plantes grasses, anys enrera tan menyspreuades: els «cactus», la major punxosos.

...I en sortir i baixar els tres o quatre graons per acabar d'ésser fora, un gat ha estat víctima d'una imprescindible trepitjada.

PERE MAS

JARDI ROMANTIC

L'esvelt brollador
del mig de l'estany
canta la cançó
que ja deia antany.
L'esvelt brollador
del caduc jardí
duu el diapasó
d'un ritme diví.
Sota els arbres verds,
d'un verd quasi trist,
hi ha passos incerts
d'un galan no vist
i en un banc tacat
de molsa i d'oblit,
el gràcil posat
s'evoça, esllanguit,
d'alguna beutat
del segle divuit
en estudiat
i fràgil descuit.
Els cabells en doll,
d'un color d'or vell,
tomben sobre el coll
d'alabastre bell.
El rostre opali
te coses de nard;
un blau clandestí
li ombreja l'esguard,
i el llavi sensual
dibuixa, indiscret,
un rictus fatal
que tanca un secret.
Sota el cap mig cot

que el daler consum,
ostenta l'escot
una doble llum
que estronca el vestit
de tafetà verd
on, furgant el pit,
més vívida es perd.
La cintura te
d'una canya el gruix,
que es vincla al vaivé
de l'oreig més fluix,
mentre un mirinyac
d'infinites volants
va a besar, manyac,
dos pequets galans.
Les mans transparents
i espirituals
aturen mals vents,
curen dolços mals;
però el colze nu,
fresc i delicat,
tan blanament lluu
que incita al pecat.
La bella roman,
melangiosament,
tal volta esperant
son amor absent.
Un feble ressò
son cor fa estremir.
S'esfulla una flor
damunt del seu sí.

J. A. R. F.

Exposició Burgués

Aquest interessant artista sabadellenc, fet a l'Acadèmia de Belles Arts de la seva ciutat, acaba d'honorar la sala del «Foment» amb un aplec de vint-i-cinc objectes de talla—joiers, tabaqueres, arquetes i crucifex, etc. — els quals són un encant de l'esperit per la delicadesa amb què han estat inspirats i un goig pel gust posat en el treball. Potser, si defecte hi ha aparent, sigui la pulcritud de la seva realització, que les fa massa assimilables al procediment industrial, avui tan perfeccionat.

El dibuixant ens apareix talment caligràfic per l'exactitud en midir els espais i contorns del dibuix, com si fos traçat a motllo o estargit, sense que aquesta apreciació nostra signifiqui resta de mèrits per al temperament artístic d'aquest artífex del cisell i de la gúbia.

Aquestes peces suara exposades, evocuen el barroquisme i renaixentisme,

amb la rancior i noblesa del moble basc i l'artesonat aragonès, reviscut amb el perfum d'un amor admiratiu i respecte sagrat per la venerable glòria passada, a la manera de recordança corprenedora d'un històric refinament enenyorit, encara perdurablement enyorat.

Direm, per a finalitzar la present nota, que Burgués ha aconseguit blasmar en els seus relleus escultòrics no solament la seva ànima, sinó també el concepte artístic d'un bell ofici aixecat a la categoria d'art.

Els nostres pintors, volent retre amical companyonatge a l'artista visitant per primera vegada de l'esplèndida sala, decoraren la llisor de les parets amb pintures seleccionades de les respectives col·leccions particulars, molt celebrades dels nombrosos visitants que desfilaren davant d'elles els dies d'exposició.

PIULAR

TOTS ELS PAPERS DE L'AUCA

M'imagino que la majoria d'autors d'auques, deuen ésser uns senyors molt aficionats a beure l'aigua fresca en un cant de terrissa i a fer petar la migdiada i a balancejar la màndra en un balanç de vímet. D'altra manera, no fóra pas possible la innocència, la frescor i el to infantil de gairebé totes les auques... Perquè, innegablement, l'auca és la simplificació més pura de totes les coses d'aquest món; troba la solució a tots els problemes amb aquella inconsciència i facilitat plena d'encant, tan pròpia dels infants.

Heus ací, per exemple, un passatge bíblic en una auca, resolt satisfactoriament amb aquella facilitat infantil que acabem d'alludir:

Aquí están Caín y Abel
uno bueno y otro infiel.

...i llestos! L'autor del rodolí tant el podia escriure tot clavant les dents a un prèsec magnífic, com saborejant una tallada de síndria...; mai, però, ens el podrem imaginar amb la imatge d'un home torturat i amb el front ple d'arrugues.

Com a auques força pintoresques, s'hi poden comptar totes les que resumeixen

les aventures i els fets fantàstics de qualsevol heroi de rodolí. El començament gairebé obligat és aquest:

En viernes santo nació
y al verle tan gordo y guapo
todo el mundo se alegró.

Le bautizaron en el Pino
y sus padrinos de acuerdo
le han llamado Ceferino.

I aquest senyor *Ceferino* batejat pomposament a l'església del Pi, quan és gran es converteix en una mena de fera que fa posar els rodolins de punta, i, entre altres gestes no menys meritòries, hom pot contar la següent:

En la ciudad pega fuego
se orina
y lo apaga luego.

Però, en aquest món totes les coses tenen un fi, i al pobre senyor *Ceferino* també li va arribar el seu. I per això l'auca acaba:

Y así murió
por vez primera
Ceferino Cafetera.

Les auques, a voltes, es daleixen per deixar aquest to xiroi, i volen esdevenir

solemniament serioses narran la vida i els màrtirs dels sants i de les santes, i enaltint les virtuts i els premis de tots els que en aquesta vida han obrat amb el cor a la mà; però, malgrat tot, ni així perden aquella tonada de festa major, aquell perfum infeliç i graciós dels esperits sense complicacions i aquella visió tan primària i tan bona fe de totes les coses, que fa que com més seriosa i exemplar vulgui esdevenir l'auca, més prop estigui de fer dibuixar als llavis del lector aquella rialleta de l'home que se'n fum del mort i del qui el vetlla.

Llegiu, sinó, uns quants fragments de la Vida i Màrtirs de Santa Eulàlia:

En la cruz va a ser clavada
ya la desnudan feroces
y la Santa entusiasmada
los perdona en fuertes voces.

Contempla el pueblo en la Santa
que esparce gloriosa aroma
como de su boca sale
una cándida paloma.

I encara una altra «Vida de la niña buena» i «Vida de la niña mala», que reves-

teix un caràcter veritablement enternidor.

«Vida de la niña buena»:

Recibió el agua bendita
al ser llevada a la iglesia
sin llorar la chiquitita.

Tiene un año y anda sola
y su madre goza al verla
gordita como una bola.

«Vida de la niña mala»:

Al bautizarla movió
tanto los pies y las manos
que en la pila se cayó.

Tira el mantel ya mozueta
y hace pedazos las copas,
el puchero y la cazuela.

Lindo castigo le han dado
le encerraron bajo llave
en el lugar excusado.

Em penso que ja no cal afegir-hi ni un comentari més.

Hi han unes auques escrites, podríem dir-ne, a l'edat d'or del rodolí. En totes es nota que estan fetes en un to de sciències i amb una grandiloquència i amanerament que les fa delicioses.

N'hem llegit una, «Artes y Oficios», que no ens resistim a fer conèixer. Diu així:

El peor de los empleos
es aquel que hace fideos.

Que es escandaloso infiero
el arte de caldarero.

El escultor con su mazo
siempre da golpe y porrazo

Los toneleros son gente
por demás impertinente.

El músico se extasia
entre agradable armonía.

... i aquest «músico que se extasia entre agradable armonía», segons el gravat que ilustra el díptic, toca no res menys que aquest instrument tan alat i tan espiritual que és el contrabaix.

Al costat d'aquestes auques escrites amb tota la dignitat i amb tot l'encert possible, en trobem d'altres fetes amb una barroeria exemplar.

En una que porta per nom «Aves y animales alados», hi figura el següent rodolí, que, tanmateix, és un veritable monument:

El ave que fénix es llamada
de sus cenizas nace «otra vegada».

i encara en «Diversos tipos y trajes», l'autor després de 47 rodolins perfectament consonants, es veu incapaç per a fer rimar el darrer i acaba l'auca, cui-

ta corrents, — amb els nervis estripats —, d'aquesta manera:

Del tiempo del Imperio
es de Roma un guerrero.

No vui cansar més l'atenció dels lectors; deixeu-me, però, abans d'acabar, que recordi la millor auca que he tingut a les mans. L'auca «Els Baladrers de Barcelona», que reproduïx totes les dites dels venedors i passavolants d'aquesta ciutat.

Heus ací els «Baladrers de Barcelona»:

Sola y al pié del cañón
Agustina de Aragón.

Santi di guixo baratto
molti miraculo fatto.

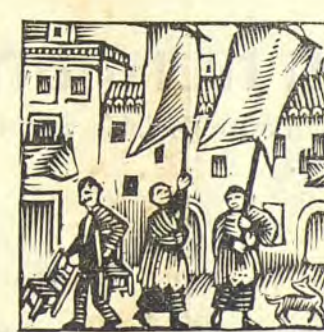
Mistos de pet y de flam
que s'encenan com un llamp.

Aquests són els «Baladrers de Barcelona», rodolins que sintetitzen tota la gràcia alada i tota la ingenuïtat de les auques catalanes.

I, per no fer-me més extens, permeteu-me que posi el meu punt final, amb el següent rodolí, que ja ni cal dir que és de collita pròpia:

Aquí acaba un reportatge
que no és ni pa ni formatge.

F. SERRA-NOVAS

Segona
sessió
de
cinema
PRISMA

**Teatre
Apol·lo**

Dimecres,
3 de juny.

De 10 a 12
de la nit

PREUS :

Seient de
llotja amb
entrada,
1'25 ptes.;
Butaques
numerades
i demés
localitats,
1 pesseta.

■ Noticiari "Ufa"

Panorama mun-
dial d'actualitats.

■ L'encant de Catalunya

Totes les gràcies del nostre paisatge resumides en un reportatge d'una fotografia magistral (FOX).

■ Energia de les plantes

Una visió del regne vegetal amb tota la seva vitalitat extraordinària (UFA)

■ Panorames londinencs

El paisatge urbà londinenc expressat amb la més pura emoció cinematogràfica (FOX).

■ Emma, la pobre rica

Un cel·luloide ranci comentat amb l'humorisme meravellosament incongruent de Jardiel Poncela (FOX).

II

■ El món de les formigues

Un film admirable que ens revela el món d'aquest simpàtic insecte que viu en societat dins caus subterranis (UFA).

■ LA CONQUESTA DE L'AIRE

Accident estalonant accident. Heus ací un resum dels horrors aeris i de llurs víctimes (FOX).

■ Davant l'Olimpiada 1936

Entrenaments, esports, organització olímpica. Innegablement el millor documental esportiu d'aquesta temporada (UFA).

■ El calvario de un hermano gemelo

Potser el més agut i el més inoblidable de tots els cel·luloïdes rancis de Jardiel Poncela (FOX).

■ Nit d'òpera

Un film de dibuixos magistral; el que ha obtingut millor èxit de represa (FOX).

"Amics del Folklore de Catalunya"

Es amb el nobilíssim afany superador i amb el més franc optimisme que els «Amics del Folklore de Catalunya», novells i ardits conreadors de les nostres tradicions i de les nostres llegendes, ens hem aplegat sota d'aquesta simpàtica bandera per tal de recollir i conservar tot el bagatge tradicional i llegendari de la nostra terra estimada.

Hem vingut per tal de dur a cap una obra netament pairal, espiritualment catalana. Es clar que la nostra tasca ha d'ésser en el seu començ, bon xic feixuga; però el nostre esperit jove i sadoilat d'energies farà que sempre de cara a Catalunya, poguem donar-li poc a poc les reminiscències ara desparramades sense cap caliu que les arbori ni sense cap esperit que les conservi.

Cada dia el nostre poble va perdent llurs costums i tradicions, va oblidant fins el més essencial de la seva ànima: el nervi d'aquesta espiritualitat que fan grans els pobles.

Els «Amics del Folklore de Catalunya» que recollim i propaguem tots aquests batecs, ens plau avui d'adreçar-nos a tots els qui sensen l'impuls de conservar aquestes fonts de riquesa que fan més ric el nostre bagatge terral, per tal de demanar-los llur ajut moral i material per a què la nostra tasca es vegi enrobustida i saturada del més sublim alè de confortament.

Com més gran i intens sigui el vostre ajut, més gran serà la nostra obra; és cert que serà una obra d'abnegació i de sacrifici, però el nostre amor a la terra ens obliga generosament de fer-la i de propagar-la.

De bell antuvi volem dur a cap la restauració dels «Goigs» en els pobles, viles i llogarrets que es troben mancats d'ells, sigui perquè estan esgotats o perquè ningú se'n preocupa.

I els «Goigs» aquestes fulles tan populars a Catalunya i on s'hi troba encara tota fulgent la fe del nostre poble i es canten en llurs festes tradicionals, creiem d'una gran oportunitat i eficàcia llur refloriment, car els «Amics del Folklore de Catalunya», no volem que siguin abandonats ni deixats en l'oblit; volem que es propaguin i que d'ésser possible es multipliquin per tal de fer més arrelada i fecundant la història, les nostres tradicions i el nostre voler que és el voler dels nostres avantpassats.

Altres projectes i altres suggerències, totes de caire folklòric, tenim en vies de realització els quals procurarem dur-los a la pràctica si encoratjats per l'a-

jut moral i material dels amants de les belles tradicions, podem assolir la cima de la nostra patriòtica empresa.

Es a vos, distingit patrici; és a tu, apreciat conciutadà; és a vosaltres, amics, fills de les diferents contrades de Catalunya; és conjuntament a tots que els «Amics del Folklore de Catalunya» es dirigeixen avui per tal de què la nostra obra es vegi coronada i enfortida per l'èxit més esclatant i digne de la nostra terra.

Catalans que estimeu les essències pairals en tots llurs diversos aspectes: Protegiu l'obra dels «Amics del Folklore de Catalunya».

Sabadell, any 1936. — Pels «Amics del Folklore de Catalunya», Manuel Roviras, Feliu Carreras, Francesc Gosalbes (secretari).

Delegació a Vilanova i la Geltrú: Josep Roig, Sant Gervasi, 64.

Secretaria general: el secretari, Sant Maties, 57. Sabadell - C. -A.

Tota una gran pensada, car Torrents és un dels aquarellistes contemporanis més interessants.

LA SALA d'exposicions del «Foment», temps ha inactiva, aquests dies ens ha encisat amb la seva eufòrica revifada. Pintures de Mir, Cabanyes, Ricart, Torrents i objectes de talla del sabadellenc Burgues.

Tot un plat fort que honora la més espiritual de totes les entitats vilanovines.

PARLANT d'aquesta exposició del «Foment» varem escoltar el següent acudit:

—D'això s'en diu una exposició «de talla»!

EL NOSTRE estimat secretari, l'amic F. Serra Novas ha estat allitat durant una mesada. Sortosament per a tots, Serra Novas aviat tornarà a reincorporar-se a les seves múltiples activitats de vilanoví infatigable.

J. F. RAFOLS honora avui les columnes de PRISMA.

Això vol dir que PRISMA significa quelcom més que una freda, grisa i estereotipada publicació local.

Si els literats catalans hi aporten el seu esforç, no podem exigir el mateix dels nostres vilanovins?

LES CLASSIQUES GOTERES del Teatre Apollo s'han reproduït convertint el local, els dies de pluja, en una sala només utilitzable a persones de la previsió del Negus, que transita sempre sota el seu famós paraigua.

De totes maneres, si el dia de la nostra sessió de cinema cauen quatre gotes, esperem que els nostres disciplinats lectors ja faran la mercè d'oblidar-se d'aquest eco.

L'humor a una banda i l'administració a una altra.

VINT-I-CINC ANYS enrera, si fa o no fa, un artista escultor vilanoví i humorista incorregible, deia que la nostra Rambla era perfectament hel·lènica. ¿Per què?

El quiosc de l'«Helena» (avui «Canaletas») li fa d'entrada; no gaire lluny, l'«Escola Tenes» (pronuncii's Atenas); la sucursal dels «Escolapis» a la mateixa mà, i anant seguint avall trobem el despatx de l'«Apollo», el quiosc d'«El Sol», el de «Minerva», el cinema «Diana» i... els «greco-grocs»!

Oï que fa grècia?

IMP. DIARI — VILANOVA I GELTRÚ

Pantalla local

MARTI TORRENTS ha tornat a Londres.

Li desitgem l'èxit artístic—i econòmic, evidentment — de la seva excursió debut.

A PRECS dels nostres lectors, molts dels quals ja en coneixien la projecció, el film «La Olimpiada Blanca» ha estat substituït per dos altres films documentals de gran qualitat.

Confiem, doncs, que la nostra segona sessió de cinema respondrà i justificarà abastament l'interès que ha desvetllat.

A FI DE PODER continuar organitzant sessions de cinema com la que tant plagué al públic vilanoví, PRISMA s'ha vist precisat a suprimir els descomptes que, per als nostres subscriptors, i a manera d'assaig, s'establiren en la primera sessió.

Creiem que no precisen aclariments justificant aquesta decisió. Ens posaríem massa dramàtics.

EL JUNIOR Torrents ha deixat els afers cinematogràfics per a reemprendre les oblidades activitats artístiques.

APARELLS DE RADIO

Les millors marques. ATWATER KENT, HISPANO RADIO i d'altres, des de **200 pessetes**.

MAQUINES DE COSIR I BRODAR

Les més perfeccionades.

MAQUINES D'ESCRIURE

HISPANO OLIVETTI i altres marques, des de **150 pessetes**.

MAQUINES FOTOGRAFIQUES i material per a les mateixes.

BICICLETES I ACCESSORIS

Les de més garantia.

GRAMOFONS, PLAQUES I AGULLES.

CADIRETES I COTXETS PER A INFANTS.

Vendes a terminis. Grans descomptes al comptat

Casa de confiança i garantia. Única en la seva classe. No deixeu de visitar-la.

Hispano-Olivetti

CARRER PROGRES, 5

VILANOVA I LA GELTRÚ

Terra àcida mineral

MARCA

«LA ESTRELLA»

(Sabonosa)

La millor PER A FREGAR utensilis
de cuina, tota mena de paviments i marbres, etc.

FRANCESC FERRER

electricitat - mecànica

BARCELONA, 1 BIS

(prop plaça quarters)

Tallers gràfics J. Soler

Pulcritud Rapidesa

Economia

Rambla Macià, 41 - Tel. 42 X

VILANOVA I GELTRÚ

Acadèmia de tall i confecció Sistema Martí

Dirigida per professora titular

Rambla Macià, 28, segon pis

Vilanova i Geltrú

Hores de classe: a la tarda, de 3 a 5, de 5 a 7 i de 7 a 9.

Senyoreta: assistint a les classes d'aquesta ACADEMIA, podrà obtenir
el títol oficial de **Professora de tall i confecció.**

■ Per informes i condicions a l'esmentada ACADEMIA ■

Els matins, de 10 a 1, es tallen patrons a mida i es proven els vestits,